

KESKKONNAAMET

Hans Keskrand
projektijuht
Transpordiamet

Teie 31.08.2026 nr 8-1/26-084/15270-1

Meie 08.09.2026 nr 6-3/26/15733-2

Seisukoht riigitee 11115 Kurna–Tuhala tee km 4,48 asuva jalgratta- ja jalgte tunneli ja kergliiklustee rajamise keskkonnamõju hindamise algatamise vajalikkuse kohta

Austatud Hans Keskrand

Esitasite¹ Keskkonnaametile keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 11 lg 2² ja ehitusseadustiku § 42 lg 7 alusel kooskõlastamiseks või arvamuse avaldamiseks ehitusloa eelnõu ning seisukoha võtmiseks korralduse „Tee ehitusloa andmine riigitee 11115 Kurna–Tuhala tee km 4,48 asuva jalgratta- ja jalgte tunnelile ja kergliiklusteele ning keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise“ eelnõu.

Menetluse esemeks olevad tunnel ja kergliiklustee asuvad Harjumaal Rae vallas Kurna külas. Projekti eesmärk on riigiteele nr 11115 Kurna–Tuhala ca km 3,53 Kurna kergliiklustee ehitamine, tagamaks kergliiklejate ohutu teeületusvõimalus vastavalt detailplaneeringule nr DP1085 „Kurna küla Põllumehe kinnistu ja lähiala detailplaneering“. Eesmärgiks on endisele Põllumehe (projekti koostamise hetkeks väiksemataks kinnistuteks jagatud) kinnistule kavandatava äri- ja tootmispargi ning teisel pool riigiteed 11115 (ja 1122 Kurna ring) asuva IKEA kaupluse ja Kurna Pargi omavaheline ühendamine ning kergliiklejatele läbipääsu tagamine.

Eesti looduse infosüsteemi (EELIS, Keskkonnaagentuur) kohaselt ei jää projektalale kaitseala, hoiuala, püsielupaika ega kaitstava looduse üksikobjekti kaitsevööndit.

Lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning teadaolevast informatsioonist, puudub Keskkonnaametil käesoleval hetkel veendumus, et kavandatud tegevusega (üksi või koosmõjus muude tegevustega) ei või esineda olulist keskkonnamõju (KeHJS § 2² mõistes). Seega ei saa Keskkonnaamet anda seisukohta, kas keskkonnamõju hindamise algatamine ehitusloa menetluses on eeldatavalt vajalik. Keskkonnaamet juhib tähelepanu järgnevale:

1. Väike-konnakotka kodupiirkond on oluliselt suurem kui püsielupaik. Avalikes mõjuhindangutes on tegevuskavale tuginedes käsitletud üldistatult umbes 2 km raadiust pesast kotka peamise igapäevase tegevusruumina, saaki püütakse valdavalt selle ulatuse lagedatel aladel.

¹ Kiri on registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 31.08.2026 nr 6-3/26/15733 all.

Seega on elupaiga ja püsielupaiga ümber olevad rohumaad üpriski kindlasti kotka toitumisalaks ning on funktsionaalselt otseselt seotud KLO9128968 elupaigaga, isegi kui ehitis püsielupaika ei ulatu.

600 m kaugusel olevate ehitustööde mõju ei saa põhjendatult pelgalt kauguse tõttu ebaoluliseks lugeda. Kuna läheduse asumatel aladel, näiteks kavandamisel on ka Ameerikanurga Tehnopargi rajamine Ameerika tee ja Lõuna tee kanti ning plaanis on rekonstrueerida ka Tallinna ringtee ning selle ümber olevad teed jm arendused, siis ei saa lugeda seda üksikobjekti ehituseks, vaid oluline on siin kumulatiivne mõju.

Kergliiklustee ja tunnel eraldi võetuna ei pruugi pärast valmimist olla kõige problemaatilisemad, eriti kui pesa ja tee vahel säilib mets ning nähtavus otseselt puudub. Kui aga samasse kotka kodupiirkonda lisanduvad Tallinna ringteega seotud taristu ning Ameerika ja Lõuna tänavate vahelise ala muutmise tööstuspargiks jm, võib tulemuseks olla avatud toitumisalade vähenemine, maastiku killustumine, liikluse ja inimeste hulga kasv ning püsiv müra- ja valgushäiring.

2. Ehitusetapp on samuti küsimus: tunneli rajamine, kaevetööd, rasketehnika, pinnasevedu, võimalik vaimine jms võivad olla ajutiselt märksa intensiivsemad. Kuna pesitsemine on lähiminekis tõendatud, ei tohiks jätta seda mõju hindamata. Seda enam, et Keskkonnaametil puuduvad just selles pesas pesitsevate kotkaste telemeetria-andmeid, st Keskkonnaametil ei ole teada kas need kotkad on saatjaga varustatud, et saaks välistada ehituse poole jääva ala kotkaste toitumisalana.
3. Pesitsusaegse häirimise vähendamine ning toitumisalade säilitamine on ka 2026. aasta uue väike-konnakotka kaitse tegevuskava eelnõu kesksete meetmete hulgas. Sellest lähtuvalt oleks siiski tarvis, et mõju hinnataks koosmõjus tööstuspargi, ringtee ja teiste piirkonna arendustega, mitte ainult selle 600 m kergliiklustee lõigu mõjuna. Kavandatava tegevuse mõju väike-konnakotkale ei saa välistada üksnes kavandatava tee ja püsielupaiga vahelise ca 600 m kauguse põhjal. Arvestada tuleb liigi oluliselt suurema funktsionaalse elupaigaga ning piirkonnas kavandatavate arenduste kumulatiivse mõjuga.
4. 2024. aasta seireandmetel oli KLO9128968 elupaigas üks pesitsev paar. Seega elupaika ei tuleks käsitleda lihtsalt ajaloolise pesapaiga või võimaliku elupaigana, vaid hiljuti kinnitatud aktiivse pesitsusterritooriumina. See tähendab, et ca 600 m kaugusele kavandatava kergliiklustee ja tunneli puhul on tingimuste seadmine Keskkonnaameti hinnangul põhjendatud, eriti ehitusaegse häiringu osas.

Pesitsusaegse häirimise keeld ei pea ilmingimata seatama kogu pesitsusperioodi ajaks, aga kindlasti peaks keeld olema märtsist kuni mai lõpuni, kui on kotkastel kõige olulisem munemise ja tillukeste pesapoegade kasvatamise aeg. Kevaded on külmad ning vanalindude pesalt ära hirmutamine tähendab pesapoegade hukkumist alajahtumise tõttu ning pesitsuse nurjumist. Looduskaitseadusest tuleneb looduslikult esinevate lindude tahtliku häirimise keeld eeskätt pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal.

Veel olulisem on siin see, et kaitseobjektiks ei saa sisuliselt pidada ainult pesapuud. Väike-konnakotka tegevuskava järgi on liigi olulisteks kaitsemeetmeteks elupaikade kaitse, pesitsusaegse häirimise vähendamine ning toitumisalade säilimise ja kvaliteedi tagamine.

Arvestades, et kavandatav tegevus jääb ca 600 m kaugusele väike-konnakotka püsielupaigast KLO3001822 ja elupaigast KLO9128968 ning elupaigas on 2024. aastal registreeritud väike-konnakotka pesitsemine (üks pesitsev paar), tuleb vältida liigi pesitsusaegset häirimist vähemalt märtsist kuni mai lõpuni.

5. Enne ehitustööde kavandamist tuleb täpsustada tööde iseloom ja nende võimalik häiriv mõju pesitsusterritooriumile ning olulist müra ja muud häiringut põhjustavad tööd kavandada väljapoole väike-konnakotka pesitsusperioodi (antud juhul siis märts kuni mai lõpp) ning arvestada piirkonnas kavandatavate teiste arenduste koosmõjuga, sh mõjuga väike-konnakotka toitumisaladele.

6. Lisaks tuleb mõelda sellele, et ehitusmasinate müra, eriti kui neid on palju ja ehitusmaterjali on vaja vedada rohkelt, tuleks materjali vedu korralda Öövahi tee ja Kangru tee kaudu ning vältida Kurna-Tuhala tee nr 11115 kasutamist ehitusmaterjali transpordiks, mis kulgeb kotkaste elupaigaga kõrvalt.

Keskkonnaamet palub täiendada eelhinnangut ning esitada see uuesti Keskkonnaametile seisukoha andmiseks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Helen Manguse
juhataja
keskkonnakorralduse büroo

Karin Sisask 5193 1960 (keskkonnakorraldus)
karin.sisask@keskkonnaamet.ee

Reelika Lumi 5646 3909 (loodushoid)
reelika.lumi@keskkonnaamet.ee